ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ผลกระทบทางเศรษฐกิจจากการใช้สารโปแตสเซียมคลอเรต กระตุ้นการออกดอกของลำไย: กรณีศึกษาเกษตรกรชาวสวน ลำไย ตำบลสันติสุข กิ่งอำเภอดอยหล่อ จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน

นางสาวพิสมัย ธรรมใจ

ปริญญา

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์การเมือง)

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ ดร.เดช กาญจนางกูร ประธานกรรมการ รองศาสตราจารย์ธเนศ ศรีวิชัยลำพันธ์ กรรมการ รองศาสตราจารย์กัญญา กุนที่กาญจน์ กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบทางเศรษฐกิจและภาวะหนี้สินของ เกษตรกรจากการใช้สารโปแตสเซียมคลอเรตกระตุ้นการออกดอกของลำไย ซึ่งเป็นการศึกษา รายจ่ายและรายได้ในการผลิตของเกษตรกรชาวสวนลำไย และเป็นการศึกษาถึงปัญหาและข้อ เสนอแนะที่เกษตรกรได้รับจากการใช้สารโปแตสเซียมคลอเรตกระตุ้นการออกดอกของลำไย ตาม ความคิดเห็นของเกษตรกร โดยใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือ

การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้วิธีการเลือกกลุ่มเกษตรกรชาวสวนลำไยตำบลสันติสุข กิ่งอำเภอดอยหล่อ จังหวัดเชียงใหม่ รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 300 ราย จากจำนวนประชากร เป้าหมายทั้งหมด 1,052 ราย โดยใช้ค่าระดับความเชื่อมั่นตามตารางสำเร็จรูปของ Darwin Hendel ที่ 95% รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ แล้วนำไปวิเคราะห์ผลทางสถิติ โดยใช้สถิติ เชิงพรรณนาได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย นอกจากนี้ยังรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสามารถสรุปผลการศึกษาได้ ดังนี้

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรชาวสวนลำไยตำบลสันติสุข ส่วนใหญ่ปลูกลำไยพันธุ์อีดอ โดยเป็นพันธุ์ลำไยที่ขยายพันธุ์โดยวิธีการตอนกิ่ง ระยะห่างของการปลูกลำไยของเกษตรกร ใช้ระยะการปลูกลำไย 6X6 เมตร ในส่วนของการใช้สารโปแตสเซียมคลอเรตกระตุ้นการออกดอก ของลำไย แม้ว่าจะมีการใช้กันอย่างแพร่หลายในปัจจุบัน แต่จากเกษตรกรกลุ่มตัวอย่างกลับมี ข้อมูลการเคยใช้สารโปแตสเซียมคลอเรตกระตุ้นการออกดอกของลำไย เพียงร้อยละ 50.67 หรือ มีจำนวน 152 รายเท่านั้น

การใช้สารโปแตสเซียมคลอเรตกระตุ้นการออกดอกของลำไย เกษตรกรใช้กับต้นลำไยเป็น บางต้นเท่านั้น และมีลักษณะการใช้สารโปแตสเซียมคลอเรตกระตุ้นการออกดอกของลำไย ปี เว้นปี วิธีการใช้สารโปแตสเซียมคลอเรตกระตุ้นการออกดอกของลำไยส่วนใหญ่ ใช้ผสมน้ำราด บริเวณใต้ทรงพุ่มรอบต้นลำไย ซึ่งจะต้องมีการเก็บกวาดทำความสะอาดใต้ทรงพุ่มบริเวณที่จะราด สารโปแตสเซียมคลอเรตก่อนจะดำเนินการเสมอ

ในปี พ.ศ.2547 เกษตรกรชาวสวนลำไยตำบลสันติสุข ร้อยละ 26.33 หรือมีจำนวน 79 รายจากเกษตรกรกลุ่มตัวอย่างได้มีการใช้สารโปแตสเซียมคลอเรตในการทำสวนลำไย ซึ่งส่วน ใหญ่มีปริมาณการใช้สารโปแตสเซียมคลอเรตต่อต้นลำไย ไม่เกิน 500 กรัมต่อต้น จำนวนลำไยที่ใช้ สารโปแตสเซียมคลอเรตไม่เกิน 100 ต้น จำนวนเงินที่ใช้ลงทุนในการซื้อสารโปแตสเซียมคลอเรต ส่วนใหญ่ไม่เกิน 10,000 บาท เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 58.33 หรือมีจำนวน 175 ราย มีการกู้เงินมาลงทุนทำสวนลำไย โดยแหล่งเงินกู้ที่สำคัญคือธนาคารเพื่อการเกษตรและ สหกรณ์การเกษตร โดยวงเงินกู้ส่วนใหญ่ไม่เกิน 100,000 บาทต่อปี และมีลักษณะของการผ่อน ชำระคืนเงินกู้เป็นแบบปีต่อปี

เกษตรกรชาวสวนลำไยตำบลสันติสุข ประสบปัญหาในเรื่องของราคาลำไยตกต่ำ ปัญหา
ผลผลิตไม่แน่นอน ปัญหาขาดแคลนน้ำ ปัญหาการกดราคาจากพ่อค้าคนกลางและเกษตรกรไม่ได้
รับความช่วยเหลือจากรัฐบาลอย่างเพียงพอ แนวทางแก้ไขของรัฐบาลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คือ
เผยแพร่ความรู้ทางวิชาการและแนวทางแก้ไขปัญหาให้แก่เกษตรกร โดยการให้มีการรวมกลุ่ม
เกษตรกรกันมากขึ้น ควรสนับสนุนการแปรรูปผลผลิตลำไยในรูปแบบต่างๆ เช่น น้ำลำไย ตลอดจน
การจัดหาแหล่งเงินทุนที่มีอัตราดอกเบี้ยต่ำให้กับเกษตรกร เป็นต้น

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright © by Chiang Mai University All rights reserved

Early Blooming of Longan: A Case Study of Longan

Growers in Santisuk Sub-district, Doi Lo District,

Chiang Mai Province

Authur Miss Phitsamai Thammachai

Degree Master of Arts (Political Economy)

Independent Study Advisory Committee

Assoc. Prof.Dr.Decha Karnjanangkura Chairperson

Assoc. Prof. Thanes Sriwichailamphan Member

Assoc. Prof.Kanya Kunthikan Member

Abstract

This research work is designed to study the economic impact and debts of the farmers owing to the potassium chlorate use for inducing early blooming of longan. The study is concentrated on inputs and outputs in longan production of the longan growers. It is also deals with problems and suggestions of the growers resulting from using the potassium chlorate for motivating longan early blooming according to the growers' opinions. Questionnaires are used as a tool for the study.

Data collection is made by means of selection of the longan growers in Santisuk Sub-district, Doi Lo District, Chiang Mai Province, totaling 300 sampling units out of a total of 1,052 target population by using level of confidence according to the table package of Darwin Hendel at 95 percent. The data are collected through interviewing. And data analysis is made through descriptive statistics comprising frequency, percentage and mean. In addition, data are collected from books, printed materials and research reports. Results of the study can be summarized as follows:

According to this study, most of the longan growers in Santisuk Sub-district grow the "Ee Daw" or early longan by grafting practice. A distance between the longan trees planted by the growers measures 6 X 6 meters. As for the use of potassium chlorate for

inducing the longan early blooming, it is found that only 50.67 percent or 152 of the growers have ever used such a chemical.

Concerning the usage of potassium chlorate for such purpose, the growers use it only for some longan trees. And it is used every other year. Most of the potassium chlorate used for the longan trees to induce their early blooms are mixed with water and then put around the longan tree right under its shade after the target area is cleaned.

In B.E. 2547 (2004), of all the sampling growers in Santisuk Sub-district, 26.33 percent or 79 of the longan growers used potassium chlorate for this purpose. The amount of potassium chlorate use is not over 500 grams per tree; a total of the longan trees treated with this chemical is not over a hundred; and the money invested in this practice by each grower does not exceed 10,000 baht. In general, 58.33 percent or 175 of the sampling growers get loans for longan plantation. The credit source is the Bank for Agriculture and Agricultural Cooperatives; their credit is limited at not over 100,000 baht a year and its repayment is scheduled year by year.

The longan growers in Santisuk Sub-district have encountered several problems in their longan production, such as low price, unpredictable products, water shortage, unfair prices posed by middlemen, insufficiency of government assistance, etc. With regard to the problem solution, the government or establishment concerned should disseminate technical knowledge and problem solution to the growers with emphasis on their participation. In addition, the government should support longan processing in various forms, such as longan juice, providing low-interest loan to the growers, and so forth.

All rights reserved